

Det danske arbejdsmarked

Det danske arbejdsmarked sigter mod flere Europarekorder

I dag ligger Danmark på en fjerdeplads i EU, når det gælder om at have den højeste andel af den voksne befolkning i beskæftigelse. Ifølge en fremskrivning fra EU-kommissionen vil Danmark i de kommende år bevæge sig op ad rangstigen. I 2030 vil vi have den højeste beskæftigelsesfrekvens i EU. Samtidig vil folkepensionsalderen stige i Danmark. Danmark sigter mod EU's højeste pensionsalder.

af senioranalytiker **Emilie Agner Damm**
og analytiker **Sofie Holme Andersen**

22. februar 2018

Analysens hovedkonklusioner

- I 2030 vil Danmark være det land i EU med den højeste andel af voksne på arbejdsmarkedet.
- I 2030 vil Danmark have den næsthøjeste pensionsalder i EU. Den vil være 68 år. Sammenligner man med f.eks. Norge, Sverige og Tyskland, vil pensionsalderen i Danmark være 1 år højere.
- I 2050 vil den danske pensionsalder være den højeste i EU. Den vil være 4,5 år højere end pensionsalderen i Sverige, Norge og Tyskland.
- Både den høje beskæftigelse og den høje pensionsalder skyldes, at der gennem de seneste 12 år er vedtaget en lang række reformer med det formål at øge arbejdsudbuddet. Disse reformer er endnu ikke fuldt indfaset. Derfor bør man i stedet for at snakke om arbejdsudbudsreformer fokusere på investeringer i et godt arbejdsmiljø, således at flere kan holde til at blive på arbejdsmarkedet.

Kontakt

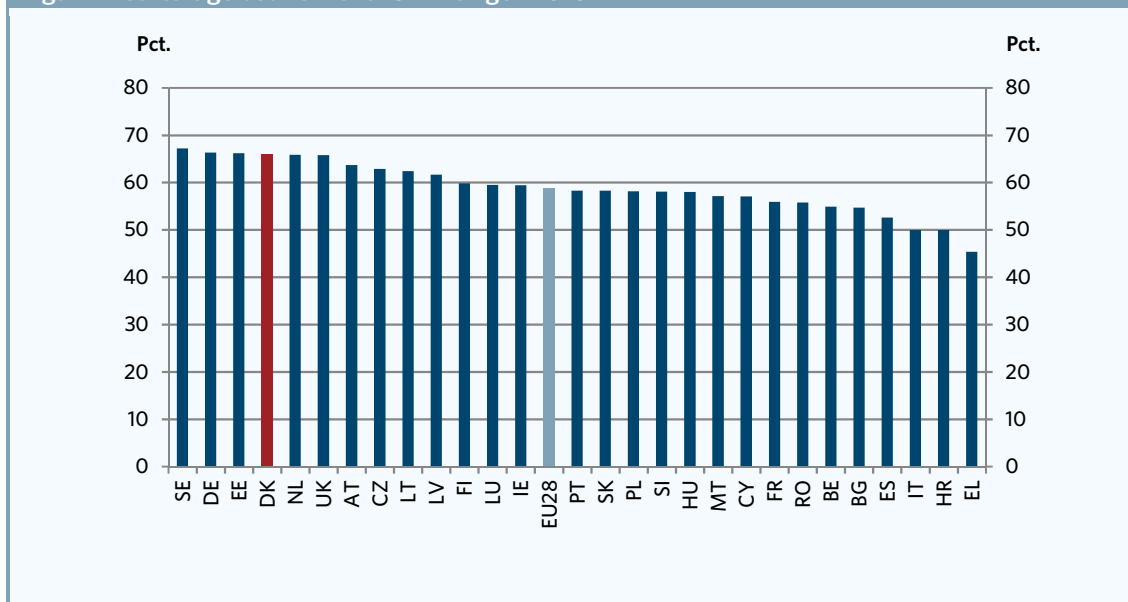
Senioranalytiker
Emilie Agner Damm
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 35 85 95
ead@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Dansk beskæftigelse i europæisk top

I Danmark er 66 pct. af den voksne befolkning i job. Det ses af figur 1, at dette kun var overgået af Sverige, Tyskland og Estland. Danmark er dermed på en fjerdeplads i EU. Det viser en rapport fra Europakommissionen – "The 2018 Ageing Report".

Figur 1. Beskæftigelsesfrekvens 15-74-årige i 2016

Kilde: AE på baggrund af EU-kommissionen

Den høje beskæftigelse har flere forklaringer: For det første medvirker velfærdsstaten i form af børnepasning og ældrepleje til, at flere kan deltage på arbejdsmarkedet i stedet for at skulle passe børn, syge eller ældre hjemme.

Dernæst har Danmark igennem de sidste 12 år gennemført en lang række reformer¹, som alle har til formål at øge arbejdsudbuddet. Tilsammen øger de allerede vedtagne reformer det strukturelle arbejdsudbud med 260.000 personer i 2025, sammenlignet med et grundforløb uden reformerne. Endelig er der i Danmark en relativt lav ledighed, hvilket naturligt bidrager til den høje beskæftigelse.

Langt størstedelen af det øgede arbejdsudbud kommer fra de to tilbagetrækningsreformer, Velfærdsaftalen fra 2006 og 'Aftale om Senere Tilbagetrækning' fra 2011. En del af denne arbejdsudbudseffekt er allerede indfaset, men størstedelen ligger foran os.

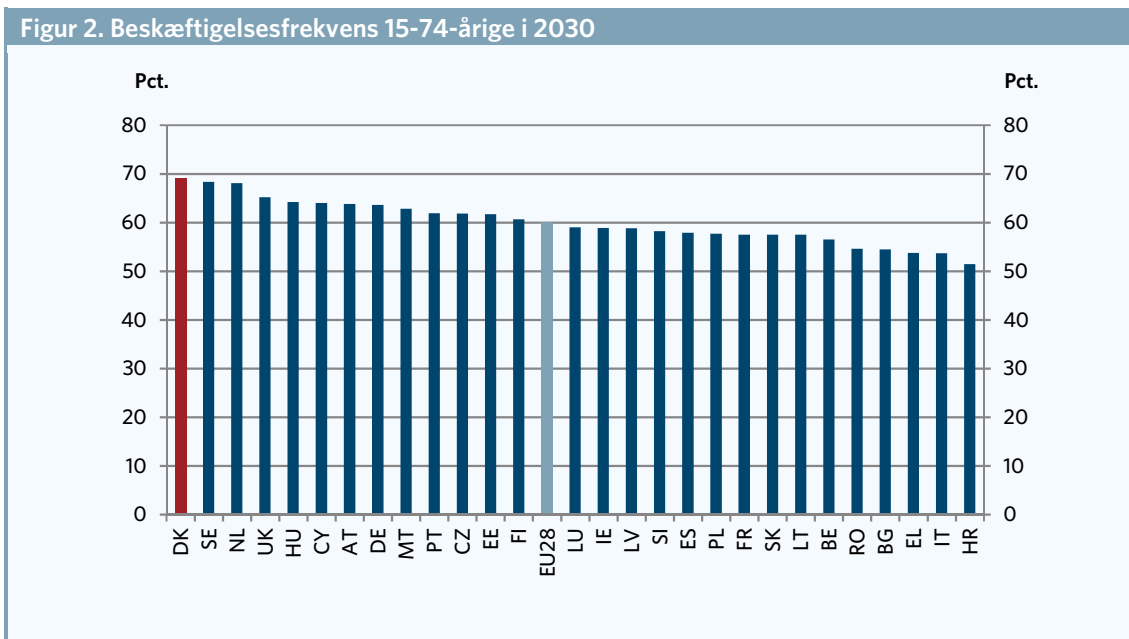
Således vurderer Det økonomiske råd (DØR) i deres seneste rapport, at arbejdsstyrken vil stige med 150.000 personer frem mod 2025, heraf 120.000 personer som følge af reformer. Ligeledes vurderes det, at reformerne vil øge arbejdstiden i et omfang svarende til 20.000 fuldtidsbeskæftigede.

Danmark har udsigt til flest i job i EU i 2030

I Europakommissionens rapport er der en fremskrivning af arbejdsmarkedene i EU. Af rapporten fremgår det, at Danmark har udsigt til at få den højeste beskæftigelsesfrekvens af alle EU-lande i 2030. Med en beskæftigelsesfrekvens på 69,1 pct. ventes Danmarks beskæftigelse at være den højeste i EU i 2030.

¹ Se en oversigt over de vedtagne reformer i bilagstabel 1.

Det ses af figur 2. Den danske beskæftigelse ventes dermed at komme helt i top i løbet af det næste årti. Lige efter Danmark ligger Sverige og Holland.

Kilde: AE på baggrund af EU-kommissionen

Danmark sigter mod Europas højeste pensionsalder

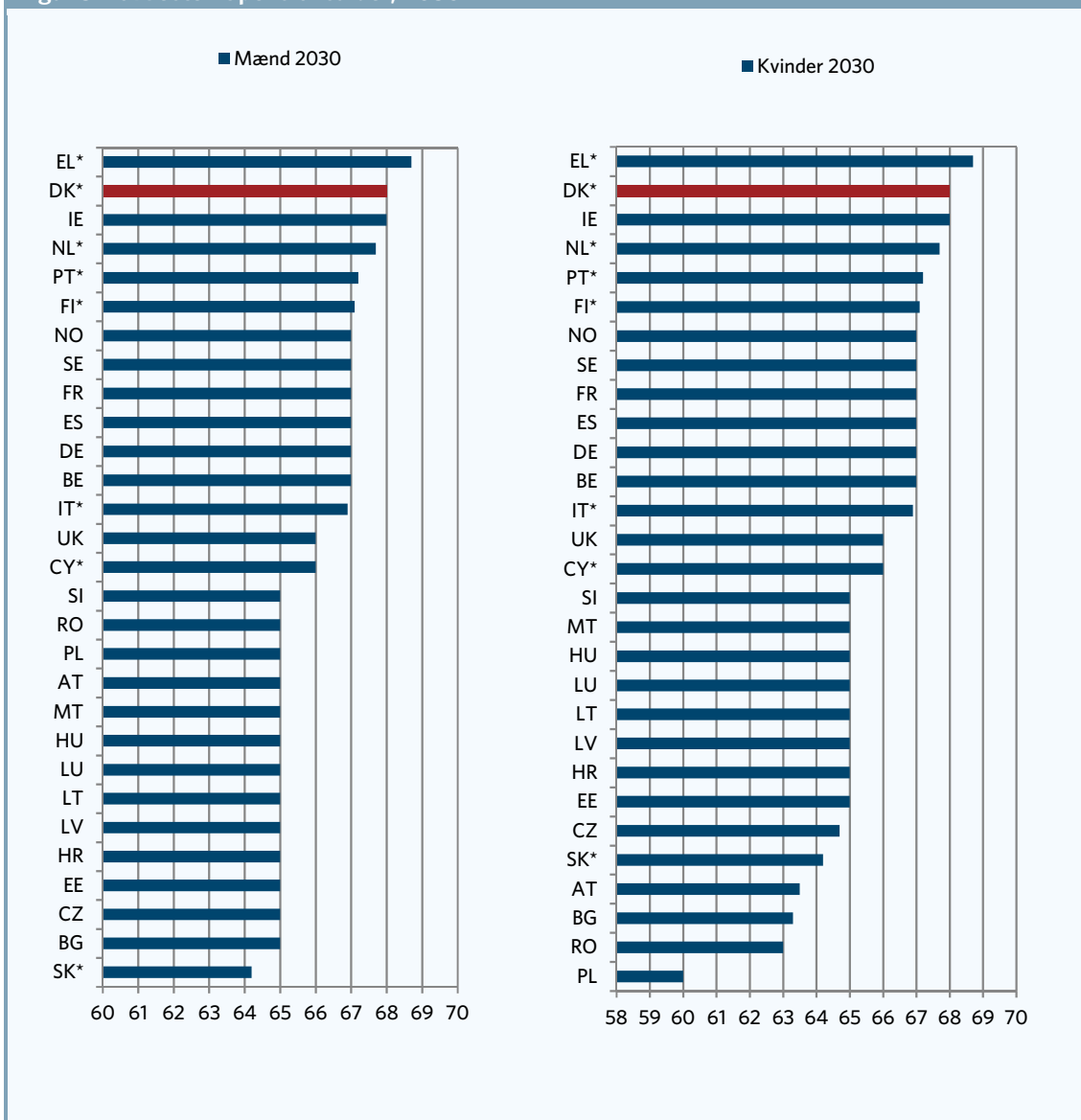
En af forklaringerne på, at Danmark sigter mod EU-rekord, når det gælder beskæftigelsesfrekvensen, er at der igennem de sidste 12 år er blevet vedtaget en lang række reformer, som alle har til formål at øge arbejdsudbuddet.

Tilsammen øger de allerede vedtagne reformer arbejdsudbuddet med 260.000 personer i 2025. Langt størstedelen af det øgede arbejdsudbud kommer fra de to tilbagetrækningsreformer, Velfærdsaftalen fra 2006 og 'Aftale om Senere Tilbagetrækning' fra 2011.

I dag kan man gå på folkepension som 65-årig, men allerede næste år vil folkepensionsalderen stige til 65,5 år. Denne stigning vil fortsætte, og i 2030 vil man først som 68-årig kunne gå på folkepension. Det vil være den næsthøjeste formelle pensionsalder i EU.

Den højeste pensionsalder vil være den græske, som vil være 68,7 år. Sammenligner man med f.eks. Norge, Sverige og Tyskland, vil pensionsalderen i Danmark være 1 år højere.

Figur 3. Lovbestemt pensionsalder, 2030

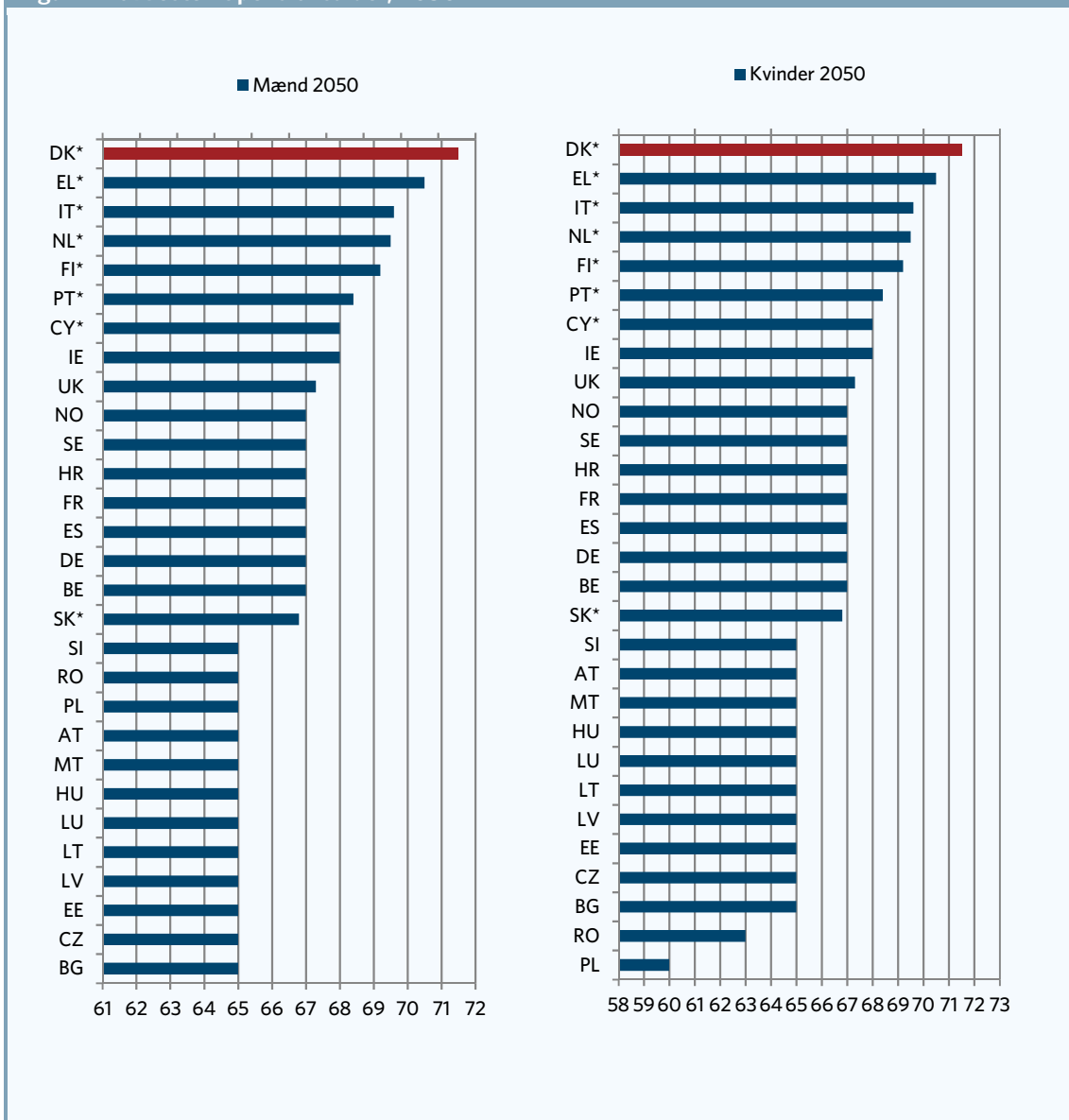

Anm: Figuren viser formel pensionsalder. * angiver, at pensionsalderen skal følge forventet levetid.
 Kilde: AE på baggrund af EU-kommissionen

Ser man endnu længere frem mod 2050, vil Danmark have den højeste pensionsalder i EU. Dette er vist i figur 4. Forskellen til vores nabolande vil dog være øget, således at Danmark med en pensionsalder på 71,5 år vil have en formel pensionsalder, som er 4,5 år højere end både Norge, Sverige og Tyskland, hvor pensionsalderen i 2050 vil være 67 år.

Det betyder altså, at danskere, som i dag er 39 år kan gå på pension samtidig med svenskere og tyskere, der i dag er 35 år.

Figur 4. Lovbestemt pensionsalder, 2050

Anm: Figuren viser formel pensionsalder.
 Kilde: AE på baggrund af EU-kommissionen

Ingen grund til yderligere generelle arbejdsudbudsreformer

Danmark sigter mod EU-rekord, både når det gælder at have flest mennesker i job og når det gælder pensionsalder. Det skyldes i høj grad, at der siden 2006 er blevet gennemført en lang række arbejdsudbudsreformer. Heraf er det især Velfærdsaftalen fra 2006 og 'Aftale om Senere Tilbagetrækning' fra 2011, som vil øge beskæftigelsen og pensionsalderen i fremtiden.

Fra 2016 til 2050 vil pensionsalderen i Danmark stige 6 år. Det er en markant stigning. Til sammenligning vil pensionsalderen i Tyskland i samme periode stige med 1,5 år, mens den ikke vil stige i hverken Sverige eller Norge.

Danmark har altså allerede været ambitiøse, når det gælder at hæve pensionsalderen. Man bør huske, at de reformer, der allerede er indført, også i årene fremover vil bidrage til stigende arbejdsstyrke og beskæftigelse.

I stedet for enøjet at fokusere på arbejdsudbud, bør regeringen fokusere på at sikre et mere rummeligt arbejdsmarked med et mindre nedslidende arbejdsmiljø, end det er tilfældet i dag. Samtidig bør det sikres, at allerede nedslidte personer får bedre mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, inden de når folkepensionsalderen.

Endelig er det helt nødvendigt, at der satses massivt på uddannelse. AE's fremskrivninger viser, at der er risiko for, at vi kommer til at mangle 70.000 faglærte i 2025, mens der vil være et overskud af ufaglærte på 65.000 personer. Ved at investere i uddannelse kan vi opkvalificere arbejdsstyrken, så der i højere grad er et match mellem arbejdsstyrkens kvalifikationer og de kvalifikationer, som virksomhederne efterspørger.

Bilag

Boks 1. Oversigt over de 28 EU-lande

Forkortelse	Land	Medlem siden	Forkortelse	Land	Medlem siden
BE	Belgien	1952	LT	Litauen	2004
BG	Bulgarien	2007	LU	Luxembourg	1952
CZ	Tjekkiet	2004	HU	Ungarn	2004
DK	Danmark	1973	MT	Malta	2004
DE	Tyskland	1952	NL	Holland	1952
EE	Estland	2004	AT	Østrig	1995
IE	Irland	1973	PL	Polen	2004
EL	Grækenland	1981	PT	Portugal	1986
ES	Spanien	1986	RO	Rumænien	2007
FR	Frankrig	1952	SI	Slovenien	2004
HR	Kroatien	2013	SK	Slovakiet	2004
IT	Italien	1952	FI	Finland	1995
CY	Cypern	2004	SE	Sverige	1995
LV	Letland	2004	UK	Storbritannien	1973

Bilagstabel 1. Arbejdsudbud af gennemførte reformer

Reform	2020	2025
Velfærdsaftalen (2006)	25	105
Lavere skat på arbejde (2007)	8	8
Jobplanen (2008)	4	4
Nedbringelse af sygefraværet (2008)	4	4
Forårspakke 2.0 (2009)	18	18
Genopretningsaftalen (2009)	11	11
Aftale om senere tilbagetrækning (2011)	65	60
Skattereform (2012)	11	16
Førtidspension og fleksjob (2012)	5	7
Reform af kontanthjælpssystem (2013)	3	5
SU og rammer for studie gennemførelse (2013)	6	6
Øvrige initiativer (2013-2014)	6	6
I alt	166	260

Anm: Tallene er afrundet

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriets svar til Finansudvalgets spørgsmål 238 af 7. februar 2017